

LOIMAA

Talousarvio 2024 TS 2025-2026

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023

Loimaan kaupungin talousarvio 2024 ja 2025-2026

- Kuntalain mukaan talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa ja talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta. Keskeistä strategian toteuttamisessa on kiinteä yhteys taloussuunnitteluprosessiin. Talousarviossa- ja suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Talousarvio on myös strategian ja seurannan väline. Tällöin arvioidaan, miten strategia näkyy talousarviossa.
- Talousarvion tavoiteasettelu kytketään suoraan kaupunkistrategian menestystekijöihin ja tavoitteisiin. Talousarviossa esitetään talousarviovuodelle palvelualueittain kaupunkistrategiaa toteuttavat tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet. Talousarviossa varataan tarvittavat määrärahat tavoitteiden toteuttamiselle.
- Kaupunkistrategian toteutumisen seuranta toteutetaan osavuosikatsauksittain raportoimalla tavoitteiden ja talousarvion määrärahojen toteutumista palvelualoittain. Palvelualoilla tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä seurataan säännöllisesti. Tavoitteille on asetettu mittarit ja arviointivälineet sekä tavoitetasot.
- Kaupungin strategiset linjaukset, omistajaohjaus ja konserniohjeet otetaan huomioon tytäryhteisöjen toiminnan suunnittelussa, ohjauksessa ja päätöksenteossa.
- Yhtiöt hankkivat omistajan kannan merkittäviin investointeihin. Tytäryhteisöjen taloudesta ja toiminnasta raportoidaan säännöllisesti. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti ja kannattavasti.

VISIO 2030: MENESTYSTARINOIDEN LOIMAA

VALTUUSTOKAUDEN STRATEGISET TAVOITTEET

Elinvoima ja asuminen

Edistämme osaavan työvoiman
saatavuutta ja työllisyyttä

Tarjoamme houkuttelevan ja
saavutettavan asuinympäristön.
Edistämme eri
asumisvaihtoehtoja

Luomme kilpailukykyisen
toimintaympäristön elinkeinoille
ja edistämme vihreää siirtymää

Hyvinvointi ja osallisuus

Panostamme ihmisten
hyvinvointiin ja ennalta-
ehkäisemme syrjäytymistä
kaikissa ikäryhmissä

Tarjoamme lapsille ja nuorille
viihtyisän ja turvallisen
kasvun ja oppimisen paikan

Vahvistamme yhteisöllisyyttä
ja osallisuutta

Johtaminen ja talous

Olemme hyvä työnantaja

Suunnittelemme ja johdamme
taloutta ja investointeja
ennakoivasti ja pitkäjänteisesti

Toimimme aktiivisesti ja
vuorovaikutteisesti yhteistyössä
ja verkostoissa

Loimaa

Talousarvio 2024 TS 2025-2026

- Alustava kehys tulos ylijäämäinen n. 525 000 €, sopeutustarve 700 000 €
- Elokuussa verotuloennuste ja valtionosuudet -550 000 €, jonka jälkeen tulostavoite 0 €.
- Henkilöstöön liittyviä sopeutuksia vuodelle 2024
  - Varhaiskasvatuksessa henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja määrää sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.
  - Perusopetuksessa ja vapaa-aikapalveluissa; henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista.
  - Henkilökohtainen palkanlisä – 20 000 € (50 000 €)
  - Henkilöstöjuhla – 15 000 € (15 000 €)
  - Luvuissa ei mukana valtuustossa 12.12.2022 päätettyä TS 2024 vuodelle varattua tehtäväkohtaisten palkkojen tarkastelua, 121 500 € (0,5% laskennallisesta henkilöstökuluista)
  - Luvuissa ei mukana 50 000 € koulutusmäärärahalisäystä, joka on vuodella 2023.
- Henkilöstöön liittyviä lisäyksiä vuodelle 2024
  - Rekrytointikoordinaattori uusi virka, määräaikainen, 60 000 €/vuodessa
  - Ympäristötarkastaja, toistaiseksi voimassa oleva työsuhde
  - Projektityöntekijä rakennusvalvontaan, määräaikainen työsuhde
  - Varahenkilöitä 3 kpl varhaiskasvatukseen

Talousarvio 2024 ja TS 2025-2026

TA 2024:

Palkat korotettu 3,11 %, sivukulut v. 2023 prosenteilla

Inflaatio 3,3 %

Poistot käyttöomaisuuskirjanpidon mukaan

TA 2025:

Palkat korotettuna 3 %, sivukulut v. 2023 prosenteilla

Inflaatio 2 %

TE-uudistus, valtionosuudet 1,3 milj. euroa lisättynä, työllisyyspalveluihin lisätty kuluja 1,3 milj. euroa

Poistot käyttöomaisuuskirjanpidon mukaan

TA 2026:

Palkat korotettuna 3 %, sivukulut v. 2023 prosenteilla

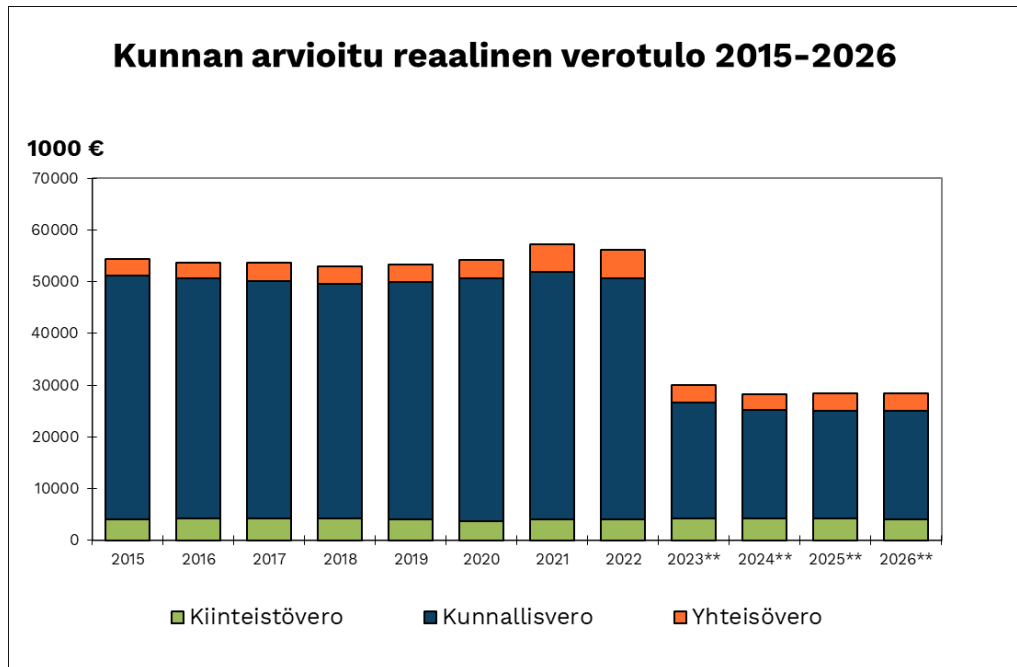
Inflaatio 2 %

Varhan sote-kiinteistöjen vuokratuotoista vähennetty 300 000 € (Arvio)

Poistot käyttöomaisuuskirjanpidon mukaan

Talousarvio 2024 ja TS 2025-2026

*Vuoden 2024 tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella, eli näin ollen kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat.

*Loimaan kaupungin tuloveroprosenttia tarkistetaan vuoden 2024 alusta alkaen 8,4 prosenttiin (8,36% v. 2023).

*Verotuloennuste talousarviossa 2024 on yhteensä 31,93 milj. euroa. Summassa huomioitu väestön määrän väheneminen tilastokeskuksen ennusteen mukaisesti. Kiinteistöveron maapohjan alarajan nosto 1,3 prosenttiin on huomioituna lisäyksenä 200 000 €:n summalla kiinteistöverotuotoissa.

*Taulukko kuntaliiton 10/2023 verotuloennuste

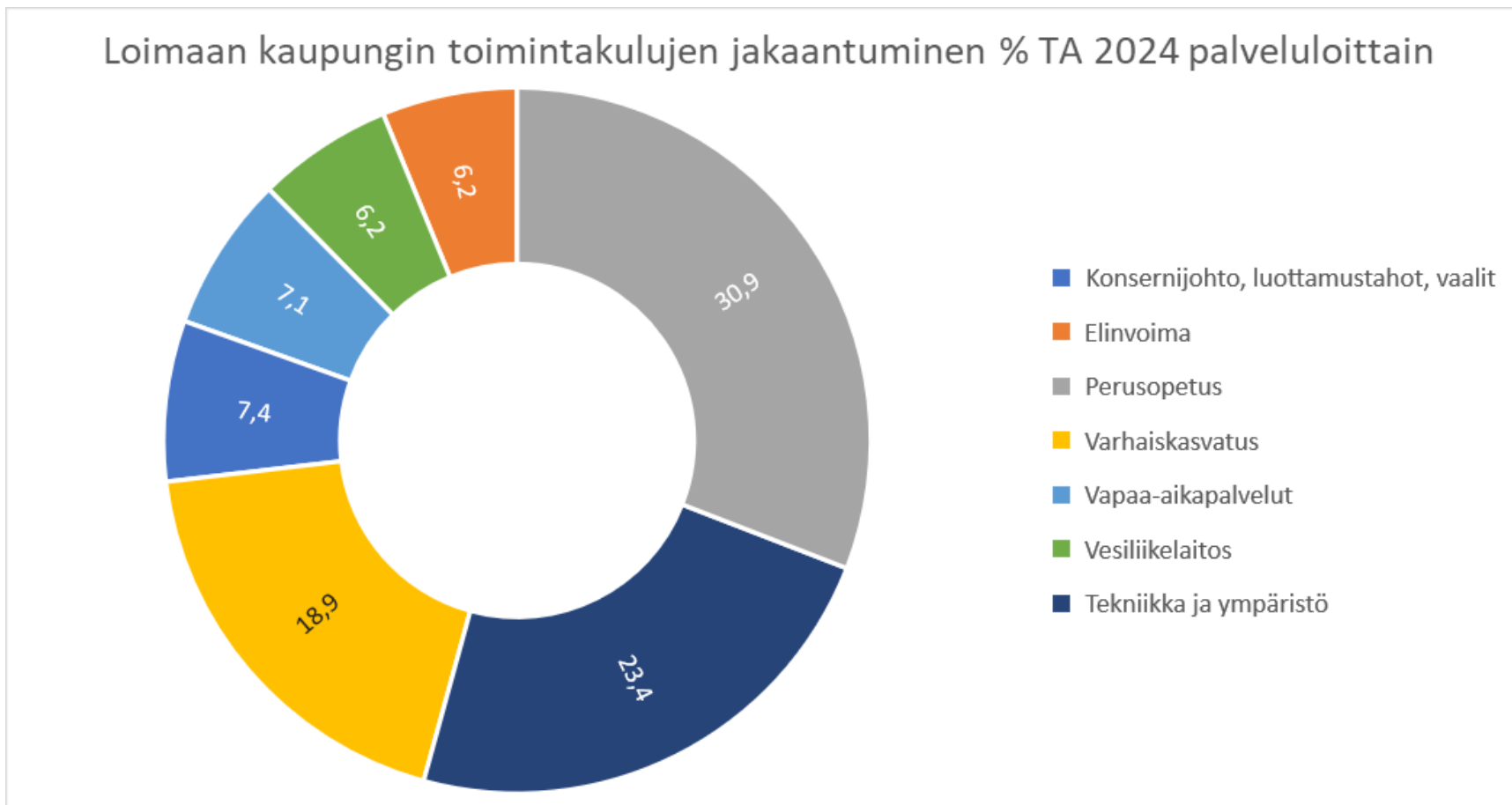

Talousarvio 2024, TS 2025-2026

- Valtionosuusleikkaus koskee kaikkia kuntia. Yksittäisen kunnan valtionosuuksissa on sote-laskelmien muututtua vielä huomattavasti suurempia heilahduksia. Kaikkiaan 163 kunnan valtionosuudet heikkenevät enemmän kuin tuon 60 euroa asukasta kohti tähän vuoteen verrattuna, 47 kunnalla jopa yli 200 euroa asukasta kohti. Toisaalta 80 kunnan valtionosuudet kasvavat tähän vuoteen verrattuna, 10 kunnalla yli 200 euroa asukasta kohti.
- Loimaan kaupungin osalta lisäleikkaus oli noin 14 %.
- Loimaan kaupungin valtionosuustulot VM:n tiedoilla 10.10.2023:
  - Vuosi 2024 8 807 259 €
  - Vuosi 2025 10 098 000 €
  - Vuosi 2026 9 914 000 €

Loimaan kaupungin talous

Loimaan kaupunki ja vesilaitos (Ulkoinen)

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	Muutos% 23/24	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	18 208 095	10 400 079	11 087 989	6,6 %	11 672 775	11 982 600
Myyntituotot	7 604 159	4 822 074	5 411 843	12,2 %	5 976 149	6 585 974
Maksutuotot	5 748 486	1 056 300	1 024 000	-3,1 %	1 044 480	1 044 480
Tuet ja avustukset	3 040 895	1 066 221	1 238 270	16,1 %	1 238 270	1 238 270
Muut toimintatuotot	1 814 555	3 455 484	3 413 876	-1,2 %	3 413 876	3 113 876
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-121 537 284	-46 004 803	-46 711 178	1,5 %	-49 150 941	-50 313 847
Henkilöstökulut	-48 684 739	-25 045 752	-25 756 296	2,8 %	-26 531 729	-27 333 143
Palkat ja palkkiot	-38 522 747	-19 916 825	-20 757 879	4,2 %	-21 384 341	-22 031 297
Henkilösivukulut	-10 161 991	-5 128 927	-4 998 417	-2,5 %	-5 147 388	-5 301 846
Eläkekulut	-8 731 279	-4 362 310	-4 309 846	-1,2 %	-4 438 654	-4 571 602
Muut henkilösivukulut	-1 430 712	-766 617	-688 571	-10,2 %	-708 734	-730 244
Palvelujen ostot	-57 367 313	-11 487 391	-11 522 197	0,3 %	-11 779 685	-12 023 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 062 031	-5 516 224	-5 502 326	-0,3 %	-5 609 068	-5 727 205
Avustukset	-4 622 800	-2 248 122	-2 138 650	-4,9 %	-3 438 650	-3 438 650
Muut toimintakulut	-2 800 401	-1 707 314	-1 791 709	4,9 %	-1 791 809	-1 791 809
Toimintakate	-103 329 188	-35 604 724	-35 623 189	0,1 %	-37 478 166	-38 331 247
Verotulot	60 576 870	33 050 000	31 932 542	-3,4 %	32 870 000	33 652 000
Valtionosuudet	48 710 148	10 175 000	8 807 259	-13,4 %	10 098 000	9 914 000
Rahoitustuotot ja -kulut	191 856	-372 500	-725 000	94,6 %	-724 900	-724 900
Vuosikate	6 149 685	7 247 776	4 391 612	-39,4 %	4 764 934	4 509 853
Poistot ja arvonalentumiset	-4 359 226	-4 065 800	-4 448 015	9,4 %	-4 408 511	-4 579 536
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	1 790 459	3 181 976	-56 403	-101,8 %	356 423	-69 683
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	53 713	57 900	56 403	-2,6 %	55 062	53 830
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)						
Rahastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 844 172	3 239 876	0,00	-100,0 %	411 485	-15 853

Vesilaitoksen osalta liikevaihtoa (vesimaksujen korotuksia) TS 2025-2026 tarkastellaan vuosi kerrallaan. (Kaupunginhallituksen päätös 30.10.2023)

Vesiliikelaitos TA 2024 ja TS 2025-2026

Yleinen hintatason ja korkotason nousu sekä yleinen vedenkäytön väheneminen nostavat liikevaihtovaadetta vuodelle 2024.

Käyttömaksuja ja veden perusmaksuja joudutaan nostamaan 15 %. Veden käyttömaksun rinnalle otetaan mukaan jäteveden käyttömaksu, jolla katetaan noussutta jäteveden puhdistamon leasing-korkokulua.

Veden kulutus on arvioitu vuoden 2022 mukaan, jolloin kulutus on ollut pienintä edellisen viiden vuoden aikana.

Vuodelle 2024 liikevaihdon odotetaan muodostuvan noin 3,5 M€:n ja tuloksen olevan jonkin verran positiivinen.

Koska korkokanta on noussut, niin kaupungille tuloutetaan peruspääoman korkoa noin 60 t€.

Taloussuunnitelmavuosille taksojen korotuspainetta muodostavat näköpiirissä olevat investoinnit. Kaupungin kanssa yhteistyössä tehtävissä investoinneissa tulee huomioida liikelaitoksen investointikestävyys.

RAHOITUSLASKELMA KAUPUNKI + VESI-LIIKEL.	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta	6 028 240	7 097 776	4 271 612	4 664 934	4 409 853
Vuosikate	6 149 685	7 247 776	4 391 612	4 764 934	4 509 853
Satunnaiset erät	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-121 446	-150 000	-120 000	-100 000	-100 000
Investointien rahavirta	-3 129 621	-7 081 000	-6 019 000	-6 420 000	-5 170 000
Investointimenot	-3 285 959	-7 331 000	-6 139 000	-6 620 000	-5 370 000
Rah.os. invest.menoihin		0		0	0
Pysyvien vast hyöd.luovutustulot	156 338	250 000	120 000	200 000	200 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 898 618	16 776	-1 747 388	-1 755 066	-760 147
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-39 436	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaam. lis. -	-39 436	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Antolainasaamisten väh. +	0	40 000	40 000	40 000	40 000
Lainakannan muutokset	-959 977	0	1 000 000	1 235 000	830 100
Pitkäaik. lainojen lisäys	4 000 000	-5 000 000	5 000 000	5 235 000	4 863 000
Pitkäaik. lainojen väh.	-4 959 977	5 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 032 900
Lyhytaik. lainojen muutos	0				
Oman pääoman muutokset	-443 956				
Muut maksuvalmiuden muutokset	345 034				
Rahoituksen rahavirta	-1 098 336	20 000	1 020 000	1 255 000	850 100
Rahavarojen muutos	1 800 283	36 776	-727 388	-500 066	89 953
Rahoituslaskelman tunnusluvut:	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2024	TS 2025
Kumulatiivinen lainamäärä	31 446 000	30 382 000	31 382 000	32 617 000	33 447 100
Lainat , €/asukas	2 041	1 979	2 061	2 159	2 232
Investointien tulorahoitus,%	187	99	72	72	84
Asukasluku	15 406	15 354	15 226	15 104	14 987

Konsernitavoitteet

- Kaupunkikonsernilla tarkoitetaan kaupungin ja yhden tai useamman muun yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.
- Loimaan Vesi kuuluu liiketoimintaa harjoittavana liikelaitoksena Loimaan kaupungin sisäiseen konserniin.
- Valtuusto ja liikelaitoksen johtokunta voivat asettaa liikelaitokselle sitovia tavoitteita. Liikelaitokselle asetettavat tavoitteet ovat ensisijaisesti tuotantotavoitteita. Vaikuttavuutta koskevia tavoitteita on perustelua asettaa liikelaitokselle silloin, kun se vastaa toimialansa palvelujen tuottamisesta kaupungin alueella monopolina.
- Liikelaitoksen tulos-, investointi- ja rahoitusbudjeteissa menojen ja tulojen sitovuus määrätään sekä valtuuston, että johtokunnan suhteen. Liikelaitoksen tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä tulorahoituksella pitää kattaa myös investoinnit siltä osin kuin niitä ei rahoiteta omanpääomanehtoisella rahoituksella.

TA 2024 ja TS 2025-2026 / huomioita

- Te-uudistus 1.1.2025 alkaen, lakisääteinen tehtävän siirto kunnille, joten te-uudistukseen liittyvät kustannukset pitää pystyä kattamaan valtionosuustuloilla.
- Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus 1.1.2026 alkaen. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti. Vahvistaa kasvua ja julkista taloutta pitkällä aikavälillä.
- **Sote-kiinteistöt 1.1.2026 alkaen**
  - Sote-kiinteistöjen jääminen tyhjilleen vaikuttaa paitsi saamatta jääneinä vuokratuloina, myös menetettyinä työpaikkoina & verotuloina, hankintojen pienenemisenä ja heikentää esimerkiksi yritystoimintaa alueella.
  - Kunnan mahdollisuuksiin järjestää peruspalvelut vaikuttaa kuitenkin se, minkälainen talouden kokonaistilanne on.
- Yleisesti koko toimintaympäristössä seudullisen yhteistyön lisääminen.

Vahvistaa
investointi-
edellytyksiä

Eri kokoisten kuntien
edellytykset järjestää
palvelut

Vahvistaa edellytyksiä
hoitaa sosiaalisia ongelmia

Muuttotappiokuntien
tarpeet

Tulopohjan tasaus

Perushintojen päivitys

E erityiskysymykset, kuten
vieraskielisyys, saavutettavuus
saaristoisuus ja hyte

Sote-uudistuksen
tasauserät

Teemoja kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamiseen

TE-uudistuksen
rahoitusmalli

Verotukseen tehtävät
muutokset

Negatiiviset
valtionosuudet

Kuntien rahoitusosuus
perustoimeentulotukeen

